

N:o 33.

Ank. till Riksd. kansli den 5 maj 1902, kl. 1 e. m.

Memorial, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut beträffande viss del af motiveringen till bevillningsutskottets betänkande n:o 25, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående en inkomstskatt för år 1903.

Vid behandlingen af bevillningsutskottets betänkande n:o 25, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående en inkomstskatt för år 1903, hafva i fråga om motiveringen Riksdagens kamrar, enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag, stannat i olika beslut på sätt här nedan omförmäles.

Utskottet hade i första stycket på sid. 19 i betänkandet gjort följande uttalande:

»Till de af utskottet hittills gjorda erinringar rörande förslagets innehåll och skattens anordnande kan läggas ännu en anmärkning, som gäller förslagets konstitutionella form. Det är naturligt, att en inkomstskatt, hvilken efter skilda grunder och i olika hög grad beskattar olika inkomst-arter, måste föranleda många och starka meningsstrider. Önskvärdt vore därför, att sagda grunder äfvensom den dermed sammanhängande progressionsskalan vunne större fasthet än den för afgörande af bevillningsfrågor stadgade ordning, enligt utskottets förmenande, torde lemna. Utskottet anser därför lämpligt, att, såsom vid förslagets behandling i statsrådet af en statsrådsledamot jemväl framhållits, de mest betydelsefulla grunder, hvarpå skatten bygges, undandragas de gemensamma voteringarna inom Riksdagens begge kamrar. Utskottet har alltså velat uttala såsom sin mening, att förslag angående inkomstskatt, som föreläggas en kommande

Riksdag, måtte afgifvas i sådan form, att de allmänna grunderna derfor fastställas genom lag, under det att Riksdagen förbehålles att inom de i lagen angifna gränser bestämma skattebelopp och lemna öfriga föreskrifter.»

Beträffande detta stycke har Första Kammaren beslutit, att i stället för den midt på sidan 19 i det tryckta betänkandet förekommande punkt, som börjar med orden »Utskottet har alltså velat uttala», godkänna följande:

»Kammaren vill alltså såsom sin mening uttala, att Kongl. Maj:t måtte förelägga en kommande Riksdag förslag till sådan ändring i regeringsform och riksdagsordning, att de allmänna grunderna för taxering af inkomst enligt inkomstskatteförordningen icke måtte kunna ändras i annan ordning än genom båda kamrarnes samstämmiga beslut, under det att Riksdagen förbehålles att inom de på sådant sätt angifna gränser enligt de regler, som gälla för bevillningens reglerande, bestämma skattebelopp och lemna öfriga föreskrifter.»

Deremot har Andra Kammaren, med bifall till den af herr Fredholm afgifna, vid betänkandet fogade reservationen, beslutit ogilla nu omhandlade stycke i utskottets motivering.

Jemlikt § 63 i riksdagsordningen åligger det utskottet att söka sammanjemka kamrarnes olika meningar rörande utskottets motivering i nu förevarande del. Med hänsyn till innebörden af kamrarnes skiljaktiga beslut i samma del är den möjlighet icke utesluten, att kamrarna i och för affattningen af den skrifvelse, deri Riksdagen kommer att för Kongl. Maj:t tillkännagifva sitt beslut i anledning af det af Kongl. Maj:t framlagda förslag till förordning om inkomstskatt, skola kunna enas om ett uttalande angående den konstitutionella formen för en dylik förordning.

Ett uttalande i den rigtning, Första Kammaren för sin del beslutit, skiljer sig i så måtto från bevillningsutskottets motivering, att Första Kammarens uttalande icke innebär något medgifvande af undantag från den i § 57 regeringsformen gifna bestämmelsen, att svenska folkets urgamla rätt att sig beskatta utöfvas af Riksdagen allena. I nämnda uttalande förutsättes nemligen, att ändringar i regeringsform och riksdagsordning vidtagas allenast i syfte, att lagstiftningen om de allmänna grunderna för en inkomstskatt göres beroende på *Riksdagens kamrars sammanstämmande* beslut.

Då med ett uttalande i ofvan angifna rigtning sålunda icke afses sådan ändring i grundlagarne, att Riksdagen derigenom skulle beröfvas sin rätt att ensam bestämma öfver bevillningen, samt det af Andra Kammaren i frågan fattade beslut, af diskussionen i ämnet att döma, synes hufvudsakligen hafva varit rigtadt mot en inskränkning i Riksdagens rätt i nämnda hänseende, ifrågasätter utskottet, att Andra Kammaren biträder

Första Kammarens beslut rörande ifrågavarande del af motiveringen med en här nedan föreslagen ändring.

Utskottet, som nemligen funnit, att, vid affattningen af Riksdagens ofvanberörda skrifvelse till Kongl. Maj:t, af utskottets motivering i förevarande del torde böra uteslutas, utom den punkt Första Kammaren för sin del beslutit skola utgå, jemväl näst sista punkten i samma stycke, hemställer alltså,

att Riksdagen, hvardera kammaren med ändring af sitt förut fattade beslut rörande ifrågavarande del af motiveringen till utskottets betänkande n:o 25, må besluta, att denna del af motiveringen i och för dess intagande i den skrifvelse, Riksdagen kommer att i ämnet till Kongl. Maj:t aflåta, skall hafva följande lydelse:

»Till de af Riksdagen hittills gjorda erinringar rörande förslaget innehåll och skattens anordnande kan läggas ännu en anmärkning, som gäller förslaget konstitutionella form. Det är naturligt, att en inkomstskatt, hvilken efter skilda grunder och i olika hög grad beskattar olika inkomstarter, måste föranleda många och starka meningsstrider. Önskvärdt vore därför, att sagda grunder äfvensom den dermed sammanhängande progressionsskalan vunne större fasthet, än den för afgörande af bevillningsfrågor stadgade ordning lemna. Riksdagen vill alltså såsom sin mening uttala, att Kongl. Maj:t måtte förelägga en kommande Riksdag förslag till sådan ändring i regeringsformen och riksdagsordningen, att de allmänna grunderna för taxering af inkomst enligt en inkomstskatteförordning icke måtte kunna ändras i annan ordning än genom båda kamrarnes samstämmiga beslut, under det att Riksdagen förbehålles att inom de på sådant sätt angifna gränser enligt de regler, som gälla för bevillningens reglerande, bestämma skattebelopp och lemna öfriga föreskrifter.»

Stockholm den 5 maj 1902.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

af herrar *Fredholm, Brodin, J. Bromée, Lundström, friherre von Knorring, O. A. Ericsson, Wittsell* och *Hedgren*, hvilka ansett, att, då Andra Kamraren beslutit ogilla ifrågavarande del af utskottets motivering, utskottet bort besluta en anmälan till kamrarna, att enligt utskottets åsigt sammanjemkning af kamrarnes beslut i denna del icke kunnat ega rum.
